

BIZKAIKO LANEKO ETA GIZARTE SEGURANTZAKO IKUSKATZAILETZARI

Aitor Gorospe Pérez jauna (NAN zk.: 22.740.190-K; jakinarazpenetarako helbidea: ELA Konfederazio Sindikalaren Bilboko egoitza (PK: 48009), Barrainkua kalea, 13, 685 713 193 harremanetarako telefonoarekin eta agorospe@ela.eus helbide elektronikoarekin, erakunde honen aurrean.

Idazki honen bidez, **LANEKO SEGURTASUN ETA OSASUNAREN ARLOKO PRESAKO SALAKETA jarri dut ERTZAINZAREN** aurka (IFK: A48265149). Bulego nagusiak: Larrauri Mendotxe bidea, 18. PK 48950 Erandio (Bizkaia).

Horretarako, honako hauek hartuko ditut oinarri:

EGITATEAK

Lehenengoa.- Eskabide honen xedea da Ertzaintzako langileen osasuna eta segurtasuna benetan babestea, lanpostuaren lan-arrisku espezifikoetatik eratorrita.

Eta, zehazkiago, IKERKETA ZERBITZUARI buruzkoak, honako lantoki hauetan:

- ARABA. Errepidea Nazionalea 104, Km. 356. PK 01992. ARKAUTI.
- BIZKAIA. Larrauri-Mendotxe bidea, 18. PK 48950. ERANDIO.
- GIPUZKOA. Arragua auzoa, z/g. PK 20180. OIARTZUN.

Bigarrena.- Sinatzen duenak ELA Konfederazio Sindikalaren ordezkari sindikal kargua du gaur egun Ertzaintzan, eta, beraz, erakunde horretako Segurtasun eta Osasun Batzordeak aldizka egiten dituen bileretan parte hartzen du. Besteak beste, Laneko Arriskuen Prebentzioari buruzko 31/1995 Legearen

38.2 artikulua eta Askatasun Sindikalari buruzko 11/1985 Lege Organikoaren 10.3 artikulua ondoz ondo, ordezkari sindikalek arlo horretan dituzten bermeei eta eskubideei dagokienez.

Hirugarrena.- Kolektibo horren lan-arriskuei dagokienez, joan den urriaren 18an bilera bat egin zuen Laneko Segurtasun eta Osasun Batzordeak, eta hau sinatzen duenak honako eskaera hauek egin zizkien Ertzaintzan laneko arriskuen prebentzioaren arloan erantzukizuna dutenei, zehazki Laneko Prebentzio eta Osasunaren Arloko Ataleko Burutzari: Eskaera hauek zehazten dira:

1. Beren lanpostuko arriskuen ebaluazioaren kopia bana eta eguneratua ematea ikerketa-zerbitzuko langileei.
2. Langile horientzat lanpostuan identifikatutako lan-arrisku guzti-guztiei buruzko derrigorrezko prestakuntza teoriko-praktikoa egitea.
3. Arrisku psikosozialen beste ebaluazio bat egitea, lantalde bat sortuz, langileen legezko ordezkariak benetan eta eraginkortasunez parte hartuko duela bermatuz.
4. Estresarekin eta burn-outarekin lotutako arrisku-faktoreen gaineko esku-hartzei lehentasuna ematea eta premia ekitea.
5. Mutuari, ofizioz, kontingentzia profesionala aitortzeko eskatzea eta antsietate-, estres- eta abar-nahasmenduak dituzten agenteen kasu guztietan eskatutako tratamendu espezializatuaren kostuak bere gain hartzea, bere osasuna gehiago ez higatzeko.

Eta, hala eta guztiz ere, eta igarotako denbora gorabehera, aipatutako Dibisio Burutzak uko egin die eskaera horiei. Gure ustez, horrek urratu egingo lituzke, besteak beste, Laneko Arriskuen Prebentzioari buruzko 31/95 Legearen 18. eta 19. artikulua, prestakuntzaren eta informazioaren arloan, eta lege horren beraren 14. artikulua, Ertzaintzako plantillaren lan-arriskuen aurrean babesteari buruzkoa.

Bilera horren akta ofizialik ez dagoenez, 1. ERANSKIN gisa erantsi da ELAko atal sindikalak argitaratutako laburpen-orriaren kopia, bilera horren edukiarekin.

Laugarrena.- Hori gutxi balitz, izenpetzaileak eskaera horiek berak egin zizkion Laneko Prebentzio eta Osasuneko Alorreko Burutzari, 2023ko uztailaren 21ean. Horregatik, eskaera horiei ez zaie behar bezala erantzun ez oraingo honetan, ez aurretik aipatutako ondorengo aldian.

2. ERANSKIN gisa 2023ko uztailaren 21ean erregistroan sartu zen idazkiaren kopia erantsi da, Alfonso Apellaniz Alorreko buruari zuzendua.

Bosgarrena.- LLOren jarduera horren arrazoia da, alde batetik, aipatutako ikerketa-zerbitzuko agenteen lekukotza; izan ere, inkesta anonimo baten bidez, ordezkaritza horri buruz hitz egin zuten beren lanpostuan prebentzio-neurririk ez zegoela.

3. ERANSKIN gisa erantsi da informazio-orriaren kopia, ELAko atal sindikalak proposatutako ondorioen eta neurrien laburpenarekin.

4. ERANSKIN gisa erantsi da ELA sindikatuak 2023ko lehen hiruhilekoan ikerketa-zerbitzuan egindako laneko osasunari buruzko galdeketaren emaitzen txosten osoaren kopia.

Eta, beste alde batetik, OSALANek egindako txosten teknikoak ere eragin du hori, sinatzen duenak eskatuta, arrisku psikosozialei eta Ertzaintzan prebentzio-kudeaketa desegokia egiteari dagokienez (berariaz aipatzen da ikerketa-zerbitzua). Arreta berezia jarriko zaie txosten horretan jasotako gai hauei:

"3. PREBENTZIO-NEURRIEN PLANGINTZA ETA JARRAIPENA

[...] ez dago neurri prebentibo/zuzentzaileen plangintza espezifikorik uniformedun guardiako ikerketa-kolektibo horrentzat.

[...]

9. ONDORIOAK ETA HOBETZEKO PROPOSAMENAK

[...]

2. Diagnostiko zehatzagoa egitea. Arrisku psikosozialen ebaluazioa atalka/taldeka egitea gomendatzen da, eta, horrela, gure analisiarekin ataletako langile guztiengana iritsi ahal izatea. [...]

5. Arriskuen ebaluazioak osasunerako kaltegarriak diren egoerak agerian jartzen baditu, beharrezkoa izango da horiek ezabatzeko edo murrizteko prebentzio-neurriak garatzea.

Ekintza praktikoa zehatzak izan behar dute, aurre egin nahi dioten arriskuaren neurria diseinatuak, eta posible izan behar dute proposatzen diren lantokiaren testuinguru espezifikoan. Argi eta garbi definitutako helburu operatibo batzuk izan behar dituzte, identifikatutako arrisku psikosozialei buruzkoak, hartzaile talde zehatz batzuk, ekintza zehatz eta espezifiko batzuk,

itzulpen praktikoa eta gauzatze-epeak, proposatutako jardueretarako baliabide edo ekintza-bitarteko nahikoak, helburuen eta bitartekoen arteko orekarekin, prebentzioaren arloan erantzukizunak dituzten erakundeko pertsona guztien artean zereginak eta funtzioak esleitzea, inpaktua baloratzeko eta, hala badagokio, esku-hartze psikosoziala birformulatzeko aukera emango duten adierazle zehatzak.

6. Plantilla osoari emaitzen eta ekintza-proposamenen berri emango zaio. Langile bakoitzari zuzenean eman beharko zaio bere lanpostuari edo eginkizunari eragiten dioten arrisku espezifikoaren berri, bai eta arrisku horiei aplikatu beharreko babes- eta prebentzio-neurrien berri ere. "

Bada, gaur egun, horrelako ezer ez da gauzatu, eta horrek, gure ustez, Ertzaintzako langileak izaera psikosozialeko lan-arrisku larrian jartzea eta Laneko Arriskuen Prebentzioari buruzko 31/95 Legea larriki ez betetzea dakar.

V. ERANSKIN gisa erantsi da OSALANek 2022ko apirilaren 20an egindako txostenaren kopia.

Seigarrena.- Azkenik, lan-arrisku psikosozialeko egoera horren ondorioz, egiaztatu da, gainera, laneko gertakizunak gutxiestea eta ezkutatzea dakarten egoerak daudela. Kontingentzia horiek, kasu gehienetan, modu desegokian eta/edo irregularrean bideratzen dira OSAKIDETZA osasun-zerbitzu publikora, eta dagokion mutuak estali eta aztertu behar ditu, prebentzio-zerbitzuak benetan eta ondorio guztietarako lan-istripuak diren egoerak behar bezala prebenitzen direla eta ez direla errepikatzen ziurtatzeko.

Esate baterako, estres-egoera ugari daude, antsietate-nahasmenduak, burn-out, etab. Egoera horietan, agenteak, adibidez, AITA MENI elkarte pribatura bideratzen dira tratamendu psikologikorako, eta, hala ere, ez dira kontingentzia profesionaltzat hartzen; hau da, laneko jatorria duen osasunari kalte egiten diote.

Era berean, Eusko Jaurlaritzako Segurtasun Sailak 2020rako argitaratutako prebentzio-jardueraren memoriaren azterketatik ondorioztatzen dugu ia ez

dagoela gertakari profesionalik, nahiz eta kontingentzia arrunt asko izan. Esan bezala, Sailak berak argitaratutako memoria honako datu hauek jasotzen dira:

“AREA DE SALUD MENTAL”

	TOTAL	HOMBRES (%)	MUJERES (%)
Artatutako ertzainen kopurua, guztira	546	402 (73,6)	144 (26,49)
Aldi baterako ezintasuna duten ertzainen kopurua, guztira	374	272 (72,7)	102 (27,3)
Laneko kontingentziagatik aldi baterako ezintasuna duten ertzainak, guztira	7	7 (100)	----

VI. ERANSKIN gisa erantsi da Eusko Jaurlaritzako Segurtasun Sailak argitaratutako 2021eko ekaineko Prebentzio Jardueraren Memoriaren kopia.

Horrenbestez, Mutuaren eta/edo Prebentzio Zerbitzuaren praxi txar baten aurrean egon gitezkeela Ertzaintzako langileen aldi baterako ezintasunagatik bajen kudeaketari ekitean, eta, gainera, ez direla betetzen lan-istripuaren definizioa ezartzen duen Gizarte Segurantzaren Lege Orokorren 8/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren 156. artikulua eta Laneko Arriskuen Prebentzioari buruzko 31/95 Legearen 16.3 artikulua, osasunari kalte egin dioten lan-kausen eta/edo -baldintzen ikerketari eta prebentzioari dagokienez.

Horregatik guztiagatik, honako hau,

ESKATZEN DIOT Laneko eta Gizarte Segurantzako Ikuskaritza Probintzial honi, idazki hau aurkeztutzat jo eta adierazitako gertakariak egiaztatu ondoren, bere eskumenen arabera joka dezala, eta, zuzenbidean beharrezkoa den bezala, erantzukizunak argitu ditzala, halakorik balego, eta, hala badagokio, ERTZAINZAKO Zuzendaritzari eska diezaiola Laneko Arriskuen Prebentzioari buruzko Legearen eta aipatutako gainerako araudian ezarritakoa bete dezala, arestian deskribatutako gertakariak aipatutako Legearen ez-betetze larria eta bere ardurapeko langileen osasun eta segurtasunerako arrisku larria izan baitaitezke.

Sin.: Aitor Gorospe Pérez
NAN: 22.740.190-K

Bilbo, 2024ko otsailaren 1a